

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — з Руслянових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиція місцева в Агенції Ландовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Запросини до передплати.

Почало ся третє чвертьрічє нашого видавництва. Тимто просимо відновити передплату, щоби можна упорядувати експедицію. Всіх, що мають залежності за минуше чвертьрічє, просимо о скорє вирівнанє тихже, позаяк мусимо все оплачувати готівкою і не користуємо ся ніяким кредитом.

Від Адміністрації «Руслана».

Цісар Франц Йосиф

в східній справі.

(+) Вчєра подали ми між політичними вістями телеграму цісаря Франц-Йосифа вислану до турецького султана, а нині повертаємо ще раз до сеї многоважної події, щоби основнійше оцінити єї політичну досяглисть.

Царгородські мирні переговори проводили ся безконечно і справа неминучо вимагала, щоби єї припинити. На се вплинули дві події. На внесєне гр. Муравєва зробили європейські держави збірний крок, щоби спонукати Порту до податливости, а цісар Франц Йосиф вислав подану нами між політичними вістями телеграму, яко відповідь на телеграму султана в справі упорядкування тесалійської границі. Цісар Франц Йосиф дораджує султанови в єго власнім інтересі і єго держави скорє закінченє мира з Грецією на основі умов, сформулованих в Царгороді європейськими амбасадорами а іменно з увзглядненєм предложеної комісією військових аташе граничної лінії, котра може бути найдальше ідучою уступкою, і кладе велику вагу на приверненє стану, котрий би давав Європі певну поруку мира і супокою.

Тим способом подано султанови рішучу пораду, за котрою він повинен піти чим скорше.

Тимчасом звичають з Царгорода, що тамошні круги правительственні мали би велику охоту, навмисне з турецького боку проволікати переговори перервати і знов розпочати війну з Грецією, та що навіть султан мав висловити ся, що готов подиктувати услівя мира на Акрополі, наколи європейські держави не зроблять ніяких уступок. Султана уважають досвідним і розумним політиком і трудно допустити, щоби він відозвав ся з такою погрозою. А всеж таки наслідком побід над Грецією згорділа Туреччина до того ступня, що здає ся їй можливим, ставити мирні услівя не тільки побідженій Греції, але й європейським державам.

Предметом мирних переговорів є три справи: упорядкування тесалійської границі, високість воєнного відшкодованя і зміна капітуляцій. Остання точка менше важна, але дві перші становлять предмет спору. Вимаганє Туреччиною воєнне відшкодованє не відповідає ані троха фінансовій спроможности Греції, а замість упорядкування тесалійської границі домагає ся Туреччина прямо відступленя Тесалії а бодай значної

частини того краю. Се останнє рішучє домаганє Туреччини стрітило такий самий опір рішучий з боку європейських держав. Бо вже більше як сто літ тому поставлено і піддержувано засаду, що раз визволенє зпід турецької власти населєнє не повинно під ту власть вертати і наслідком сеї засади не може ані Тесалії, ані єї часть перейти знов під власть Туреччини. На сій точці мусить Туреччина стрітити ся з непохитним опором європейських держав.

З почином війни Туреччина зовсім не сподівала ся такої побіди, тимто в своїм маніфесті запевняла європейські держави, що не наміряє ніякого розширеня границь, а лише забезпеченя своєї поваги супротив Греції. Побіду завдячує Туреччина лише відосібненю слабої Греції. Туреччина повинна бути вдоволеня вислідом війни і рада, що завдяки інтервенції європейських держав мала она лише діло з грецькою армією а не з ким иньшим і що задля того могла всі свої сили звернути против Греції. Однак побіда довела Туреччину до гордості і она тепер бажає материяльно зруйнувати Грецію та витягає свою жадібну руку, щоби загартати ще й край християнський. Європа має отже обовязок спинити ту загонистість Туреччини, бо лише Європі має она завдячити свої успіхи.

Телеграма цісаря Франц Йосифа має задля того велику політичну досяглисть. Єсть се приязна порада але може она бути в даних обставинах ультиматум. Султан звернув ся до цісаря в сій справі, а цісар дав єму відповідь, котра є не тільки приватною радою, але публичним документом, острогою даною перед цілою Європою, а доказом того є оповіщенє сеї телеграми. Є се незвичайна річ, що ледви вислав цісар телеграму султанови, а вже казав єї зараз оповістити. В тім проявляє ся вся рішучість справи, позаяк султан мусить з тим числити ся, що тепер мати ме діло не з самою Грецією, а з Європою. З телеграми виходить зовсім ясно, що європейські держави не думають ані троха відступити від умов, покладених амбасадорами. Туреччина не може тут на нікого числити, а султан не може ані на хвилю сумнівати ся, що мав би розправу з цілою Європою, наколиб не вдоволити поданим домаганям.

Телеграма цісарська має ще й иньше важнє значінє. Она появила ся безпосередно після окружника гр. Муравєва і єсть доказом, що Австрія стоїть в сій справі в повнім порозуміню з Росією. Вісті з Берліна потверджують велике політичне значінє сеї телеграми і она є дальшим доказом тої солідарности, яку цісар Франц Йосиф зазначив своїм тоастом 27-го цвітня в зимовій палаті в Петербурзі. Єсть она виступом мира і познакою нового звороту в східній справі і доказом, що східнє питання буде мирно розв'язанє.

Д О П И С Ь.

З Відня пишуть нам під днем 11 липня.

Вчєра відбула ся тут нарада більшої посілости німецької, котрій проводив гр. Освальд Тун. Предметом наради була обговорка положєня по-

літичного. Хотя доси хід наради не звисний, то однакж результат єї кульмінує в тім, що більша посілость німецька на разі — з тактичних *взглядів* — не може вступити в ніякі переговори в справі угоди чєско-німецької. Що належить ся розуміти під словами: *тактичні взгляди* — легко догадати ся. Шляхта німецька жде, поки напружені відносини в Чехії не уложать ся або — що імовірнійше — поки Німці-поступовці і націонали, піддавши ся вже цілковито під руку Шенєрєра, зовсім не скомпромітують ся політично. А до сеї компромітації їм вже не дуже далеко. Се, що нині — о скільки вже насіпили телеграми з Хебу — они зробили в Хебі, можна сьміло назвати зрадою стану. Цілий Хеб як і учасники забороненого віча прибрали ся вже в державні краски Німеччини. Перед статуєю Йосифа II. і на комерсах, що відбули ся вечєром, співано «die Wacht am Rhein» без всякої жєнади. Серце Німців пішло вже поза кордон австрійський. Демонстрації довершили то, чого ще не доставало. Ну, з таким сторонництвом неможливі ніякі переговори, а демонстранти доведуть вкінці до того, що львівна більша посілость німецька мусить з часом відлучити ся рішучо від *такого* елементу. В Хебі верховодив Шенєрєр сам, а по при негò Функе. Котрі ще посли німецькі взяли участь в демонстрації? — поки-що не звисно. Прийшло вже до того, що крім поліції і жанмів виступило вечєром і військò і мусіло ужити оружя, хоч здає ся не порубано в Хебі ані одної голови німецької, ані не проколото ні одної груди німецької. Німці в таких разях держать ся стратегічної тактики Греків і подають ся скорєнько назад. Они воюють більше словами, а і органи безпечєнства суть в Хебі не такі брутальні як деінде. Демонстрація ціла скінчила ся проте лише на арештованях. Замітнє і те, що межі зібраними були і агенти політичні з Німеччини в ролі провокаторів. Віче в Цєльовці відбуло ся спокійно. Там ухвалено лише резолюцію, в котрій сказано, що Німці альпейські піддержать Німців чєських в їх борбі проти розпоряджєнь язикових. Цікаве при тім, що Відєньчуки до всіх тих демонстрацій відносять ся досить рівнодушно. Єсли хто піднесе який заміт, то хіба в тім напрямі, що правительство без потреби заборонило *Parteitag* в Хебі. *Man sollte ihnen die Freude gewähren!* — так говорять Німці відєньські і може справедливо. *Der deutsche Brustton* не так дуже серіозний і завзятий.

З міністрів пробувають у Відні лише гр. Бадєні і бар. Гавч. Они, здає ся, ведуть цілу акцію політичну. Чи удасть ся їм приборкати хоч одну частину Німців, покаже недалека будучність. Але правительство не тратить надії. Вчєра розійшла ся тут вість, що міністер Рітнер, автор реформи виборчої, працює тепер над проектом евєнтуальної зміни конституції. Здає ся однакж, що се банька мильна. І теперішня конституція була би не сугріша, наколи би правительство і парламент в справах національних руководили ся безвзглядною справедливостію. Тількиж у нас бувало так завсїгди, що всяка більшість парламентарна правила ся личним єгоїзмом і час свого верховодства визискувала завсїгди в свою користь, а на кривду меньшостий. Правительство знов з своєї сторони не розвивало потрібної енергії, щоби гальмувати надмірний єгоїзм верховодячих сторонництв. І нині Чехи, доборовши ся переваги, фантазують вже про ославянцєнє Німців чєських. Річ Шварценберга про державнє право чєске занепокоїла Німців дуже. Молодий «червоний» князь доли-

олію до огня, що і так горів ясною полумією. Він говорив щиро, хоч дуже неполітично.

Чи правительство думає о дальших переговорах? — се питанє треба поки-що полишити без відповіді. Оно вправді заявило в комунікаті до «Fremdenblatt-u», що не відкаже ся від дальших проб на тім полі, але чи буде з ким перемовувати? Впрочім, то вже его голова. не нам журити ся.

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.*)

(Дальше.)

Диети проводирів соціялістичних. Їх ціли.

З наведених нами фактів показує ся, що проводирі і головні агітатори соціалдемократів не тільки побирають гарні пенсії і мають значні маєтки, що не до лиця пролетарям, але й агітатори 5-ої або 6-ої ранги по містах провінціальних кажуть собі за свої труди, особливо підчас виборчої акції платити денні диети по 10 марок і кошти подорожи. Коли такі агітатори денебудь при варстаті або у фабриці могли заробити тижнево ледво 20—25 марок, дістають они денно за агітацію 10 марок і кошти подорожи! Очевидно се приманов і спонукує крикливі індивідуа пускати ся на таку дорогу легкої наживи.

Однак сею агітацією не в силі они зовсім поправити долю робітників. Але вернім до того, які ціли має соціальна демократія. Бебель на початку 70-их років висловив виразно ось що в брошурі «Наші цілі»: «Маємо дві дороги, що би дійти до нашої ціли. Одна є: по утвореню соціалдемократичної держави виперти помалу з підмогою законодавства приватні підприємства. На ту дорогу можна вступити, коли інтересовані круги, проти котрих звернений соціальний рух, зрозуміють се заздалегідь і дорогого компромісу будуть старати ся довести до свого упадку яко кляса експлуатуюча і до переходу яко рівні до загалу. Друга дорога коротша, але насильніша, се було би вивлащенє і усуненє приватних підприємств в одній хвилі, менше о те, якими способами!»

Здавало ся отже, що приватним підприємцям має бути полишений вибір одної з тих доріг, але Лібкнехт, побіч Бебля головний проводир партії, каже: «Думайте, що хочете, робіть, що хочете, панове, але мусите з тим освоїти ся, що революції не виминете!» А на иньшій місци той сам проводир каже: «Нам зовсім не впадає на думку, відраджувати від революції; бо хто бажає нової суспільности, мусить передовсім бажати знищення старої держави!» А до того додає В. Браке з Бравншвайгу: «Позаяк малу маємо надію, осягнути се мирною дорогою, тимто підготовляємо осягненє сего насильним способом!» Так говорили соціалдемократи до 1878 р., а відтак під напором соціалістичного закона старали ся зладити свої погрози і говорили: «Революції не треба брати в розуміню борби косами, але в науковім значіню». Тепер хотіли би соціалісти ухитити ся до добрих патріотів, але ще всім живо в тямці остали слова Бебля висказані в парламенті 14 цвітня 1871 р.: «Париска комуна поступала декуди з таким уміркованєм, як у нас в Німеччині в даних обставинах ледви можна би осягнути». А се відома річ, що парискі комунарди мордували і палили, що могли а навіть нафти уживали яко зброї воєнної. Колиж се видає ся німецьким соціалістам уміркованим поступованєм, то можна собі решту додумати і можна знати, чого по них сподівати ся.

Соціалдемократичні проводирі бажать отже такої держави соціалістичної: земля, дом, гроші, всі наряди і заводи, всякі оцадности — все те має стати власністю держави соціалістичної. Тим способом ся держава стане одним єдиним власителем і одним підприємцем. Всяка робота, всякий інтерес на власну руку устає. Так мусить бути, инакше все будуть капіталісти, а скоро буде робота на власну руку, то все найдуть ся такі, котрі зпоміж загалу видобудуть ся на верх.

Тимчасом як раз приклад гарматного ко-

роля Крупа в Ессен суперечить тим выводам соціалістів. Его батько був звичайним ковалем а положив основу до найбільшого підприємства в Европі. Але що такі підприємці мають як раз тепле серце для робітників, се доказують добродійні інституції у заводі Крупа. Скоро лише стало ему добре поводити ся, почав він дбати про долю робітників. Передовсім подбав він о дешеві і здорові мешканя для них. В заводі працює 30.000 робітників, а число душ з родинами доходить до 100.000. Круп довів до того, що є 4000 мешкань, в котрих має місце 27.000 людей. Наєм дуже дешевий, а капітал в се вложений дає лише 2½ проценти.

Він подбав також, щоб робітників не висискувано заложенєм консумових спілок, де дістають добру і дешеву живність (за 2 феніки склянку кави, а з цукром і булкою за 5 феніків). Жінки робітників дістають машини до шиття на рати по 3 марки місячно.

Також устроєно купелі, шпиталі, бараки для епідемічних слабостей, каси хорих о много користнійшій як приписує закон, і т. п. За річну вкладку 1 марки 25 феніків до каси хорих може ціла родина мати безплатно лікаря і ліки. Каса пенсій для вдів і сиріт подає за малу вкладку значну пенсію, а фірма Крупа доплачує до сеї каси ¼ мільона марок! Иньші роди убезпеченя дають також робітникам значні користі і пільги.

Шкільництво находить ся в найкрасшій стані. Окрім звичайних народних шкіл, є школи для термінаторів, для жіночих ручних робіт, для домашнього господарства. Наука безплатна.

Час роботи у фабриці від 6 до 6 години з двогодинною перервою. Діти і жінщини виключені від роботи фабричної.

З нагоди національних ювілеїв німецької держави жертвував Круп для робітничої каси пенсійної мільон марок.

Далі буде.

Руска школа рільничча

в Кіцмани.

Буковинський Виділ краєвий оголосив в господарській газеті «Селянин» (видаваній по німецьки, по руски і по волоски) «відзив», котрий безперечно зацікавить і наших читалів. А що черновецька «Буковина» додала до сего відзиву ще й кілька своїх гадок важних так само і для наших селян господарів, то повторимо тут як той «відзив» так і гадки «Буковини». У «відзиві» буковинського виділу краєвого каже ся:

Дня 1. листопада 1897 р. відкриють рільничу школу в Кіцмани, котра має за ціль молодих людей, головню селянських синів, що скінчили народну школу з добрим успіхом, теоретично і практично в той спосіб виобразовати, щоб они могли селянську господарку самостійно, рационально провадити.

Наука буде тревати 2 літа. Кожний шкільний рік буде тревати по 12 місяців з короткими перервами на Різдво і Великодні свята. Рік зачинає ся 1. падолиста а кінчить ся 30. жовтня.

Викладовий язык в Кіцмани є руский, однак всім тим ученикам, котрих матерним языком єсть німецький язык, буде уділятись наука по німецьки. Рільничі школи суть інтернатами і кожда із них устроєна для 20—24 вихованців, котрі дістануть квартиру і харч. Потрібне біле і одежу мусять вихованці з собою принести. Вихованці суть двоякого рода. Одні з них дістануть свободні місяці і за них будуть оплачуватись розходи на науку, на харч, квартиру, отопленє, освітленє, праве біля і в случаях легкого захорования розходи на лікаря і аптику з краєвих грошей або з осібних фундацій. В школі руде пять свободних місць, на котрі буде завчасу розписаний конкурс. Другого рода вихованці будуть за суму 120 зр. річно, платних в чотирох місячних ратах з гори, діставити то само, що і вихованці на свободних від оплати місцях.

Услівя прийняття в рільничу школу є слідуєчі: 1. рік від 14—16 літ. Старші або молодші кандидати будуть лиш в особливих випадках, увзглядені. 2. заявленє родичів або опікуна, що желают собі привняти кандидата в школу, дальше що в випадку прийняття на платне місце, обовязують ся платити установлену суму в припи-

саних термінах точно, наконець, що піддають они всеціло свого сина чи пупіля дисциплінарним приписам школи; 3. свідоцтво окінчення з добрим успіхом народної школи; 4. свідоцтво здоровля виставленє громадским, а потвердженє ц. к. повітовим лікарем.

Просьби о принятє з доказами, що услівя для прийняття посідають, мають кандидати перед початком шкільного року предложити лично дирекції тої школи.

Наука обнимає слідуєчі предмети: I. предмети загального образования: а) наука релігії; б) матерну мову; в) німецьку мову; г) рахунки; д) геометрію і рисунки; е) науку о землі, географію і історію Австрії а спеціально Буковини; II. предмети для підстави науки рільництва: а) наука природи і б) натуральну історію; III. фахові предмети: а) наука о будові рослин; б) наука о продуктивности звірат; в) наука власної господарки; г) наука о удержаню здоровля звірат; д) наука о законах; е) наука лісового господарства.

По можности буде також уділятись наука музики, співу і гімнастики з правами в гашенню пожарів. Практичні науки будуть обнимати область цілого сільського господарства а також науку робіт зручности і будуть уділяти ся в той спосіб, що ученики, розділені на партії будуть всі роботи самі виконувати. Крім того будуть показуватись ученикам машини і способи обходження з ними (розбиранє, чищенє, направа і т. п.), способи засіваня, збираня і перехованя розличних родів хліба, способи ходження коло гною, плеканя худоби, хову і кованя коний, способи обходження з молоком і перетворюваня молока, господарска бухгалтерія, роботи в огороді і саді і т. п. При тім будуть обясняти, длячого одна метода лутша, а друга гірша. В часах свободних від науки і других робіт будуть ученики займатись в варстатах столярским, різьбарским (шницерским), стельмахским ремеслом, будуть учити ся також кошикарства і робіт римарских.

До сего додає «Буковина» від себе:

«Дістанемо рільничу школу в Кіцмани. Край дав на неї гроші, вибудували єї гарно, дали шмат поля і будуть там виховувати річно 24 господарских синів. Коби лише найшло ся тільки батьків-господарів, що дадуть тамки своїх дітей. По иньших рільничих школах жалують ся на те, що заледви половина учеників рільничих шкіл походить із хліборобского стану, тай то по більшій часті сини передміщан, що по при малу господарку займають ся якимсь промыслом, як годівлею свиний, молочарством або якимсь ремеслом; часто селянських синів є заледве десяти або двацять части. Але чи хоть з тої дрібки виходить яка користь для поправи селянської господарки? Ні, не виходить, бо звичайно вихованці рільничих шкіл вчать ся не на то щоб вернути на батьківський кавалок ґрунту, бо він за малий, або родина за численна, але на то, щоб уступити ся з него та зробити місце своїм братам та сестрам. Школа рільничча звичайно витворює економів, ад'юнктів і т. п. для двора, але не правдивих самостійних господарів. Щоби і з нашою школою в Кіцмани таке не стало ся, треба дати можливість вихованцям тої школи заводити самостійні господарства. Втогді справді они могли би причинити ся дуже для піднесеня рільництва і індустрії рільничої в краю, стали би приміром і учителями нашого селянства, бо би жили і працювали разом з ним».

Вісти політичні.

По заяві «Fremdenblatt-a» могло здавати ся, що угода чесько-німецька рішучо розбила ся і що правительство не думає єї на ново підіймати. Тимчасом появил ся новий комунікат в «Fremdenblatt-i», з котрого довідуємо ся, що правительство мимо дотеперішних неповоджень, не понехало докладати на ново всяких старань коло доведеня до угоди в Чехах. Правительство думає уряджувати языкові справи законодапною дорогою. Гадка ся була би дуже щасливою. Однак з заяви в «Fremdenblatt-i» годі спізнати, якою то законодапною дорогою хоче правительство управити языкові відносини, чи в Раді державній, чи в краєвих Сеймах. А ся квестія, де мають ріпати ся языкові справи, є дуже важна для тих народів, що завдяки нинішній ордина-

*) Див. Ч. 145.

ції виборчій мусять остати по краєвих Соймах в меншості.

В кабінетовій радї, як доносять *дзєвники*, мають зарисовувати ся два супротивні напрями в справі подій в Чехах. Ситуація має бути дуже неясною наслідком становища, яке займають міністри Гави і Гляйспас.

Півурядові *дзєвники* німецькі обговорюючи послідні події в Хебі, про котрі містимо днес особну допис з Відня, заявляють, що хотьби не знати як сприяти Німцям, то все таки належить осудити тактику в Хебі. Дуже то небезпечно є перекидати політику на брук. На тій дорозі може она легко вислизнути ся з рук тих, котрі хотять нею руководити. Є се рух по похилій площі, котрий може довести серед даних обставин до ситуації, над котрою буде запізньо призадумувати ся.

Оноді зібралася у Відні вірноконституційна більша посілість на нараду. Нарада відбулася під проводом гр. Освальда Туна і в його комнатах. По кількогодінній дебаті ухвалено таку резолюцію: Розпорядження яzikові спонукали одну сторону до обструкції парламентарної, грізної для держави, а другу сторону не заспокоїли, лиш викликали в ній жадання, котрі перешкоджають всякій границі того, чого доси жадано з тої сторони. Вірноконституційна більша посілість завсїгди буде попірати заходи около розширення конституції після духа часу, але разом з всею силою мусить стояти в обороні конституції, бо її захитанє може захитати всею монархією і її державним становиском. Відзивають ся тепер голоснійше, ніж давнійше, жадання, щоби поладити відносини національні і автономічні, а передовсім справу яzikову, котру через яzikові розпорядження так нещасливо скомпромітовано. Се вкладає на правительство обовязок винайти нову позитивну підставу до діланя, котре могло би успокоїти роз'ярені уми. Обовязком правительства є попірати всякі поважні кроки, роблені в цілі усунення національних спорів. Вірноконституційна більша посілість узнає konieczність спільного пожиття різних народностей в Австрії для котрих треба також понести деякі жертви; але при нинішнім стані річи треба правительству пригадати, що німецький нарід сповняє лише свій обовязок, коли боронить запоручених йому конституцією прав на удержанє і плеканє своєї народности і мови перед замахами, котрі ідуть по-за межі законів. З другої сторони годі згодити ся з таким способом оборони, який вже кілька разів проявив ся, що внутрішні спори виволікано по-за границі держави.

В дальшій змісті тої резолюції говорить ся, що правительство ступає на хибну доріжку, коли думає патріотичні рухи придавати поліційними розпорядженнями, заборонами зборів і тайними інструкціями. Вірноконституційна більша посілість буде виступати рішучо в обороні Німців, сих найстарших синів серед родини арстрійських народів, але при тім не живить ніякої ненависти ні упередження до інших народностей.

Бюро Вольфа доносить, що цїсаря Вільгельма проходжуючого ся по покладі корабля, спадаюча ливна ударила его так сильно в лїве око, що око закервало ся. Стан здоров'я має бути добрий а оку не грозить ніяке небезпеченство. В подорожі до Росії буде товаришити цїсареві Вільгельмови кн. Гогенльогє і Більов. «Dresdener N. Nachrichten» видять в покликаню Більова до поїздки з цїсарем близький упадок кн. Гогенльогєго, а Більова его наступником.

«Kölnische Ztg.» на підставі — як упевняє найвіродостойніших жерел — доносить, що російська дипломатія зразила ся до султана за его відклик до австрійського цїсаря і за довірочні ради, котрих подібно шукав у цїсаря Вільгельма. Амбасадор Нелїдов не зумів опанувати падишаха і для того буде перенесений до Риму, а его місце займе Зиновєв. Горойженє Туреччини при покових переговорах поставило єї тепер в положенє з року 1879.

Сли сунюкій з Грецію не заклопочить ся в

кількох днях, то амбасадори розв'яжуть конференцію і полишать події їх власному ходови. Дипломатія російська не сподівалася того, на підставі рапортів Нелїдова уважала Туреччину за так слабосильну, що не побідить Греції і числила, що опанує єї ще тісніше своїми впливами; тепер же видячи, що Туреччина може видерти ся з російської опіки, що по побїдах воєнних дипломатична побїда оживила би єї на довго, думає, що потреба єї тепер добити. Здає ся, що ті вісті є тільки пострахом для Туреччини, щоби не хитрила а вже раз покінчила покові переговори.

Новинки.

— **До ради повітової** в Жидачеві при виборі дня 5-го липня перейшла з меншою посілістю одноголосно листа руска. З міст вибрано судню Д'Абанкурта і геометра Кіліяна, 2 жидів, 10 членів ради належить до більших посілістей.

— **Новий обструкціоніст.** Посол Данеляк складає 8-го липня в Величці посольське справозданє. Говорив багато о своїй діяльності у Відні, багато о газетках *Wieners, Pszczółka* і закінчив, що не лишає ся єму нічого иншого, як в осені розпочати обструкцію на власну руку.

— **Ще раз Давидів.** Антона Гука, обжалованого о тяжке ушкодженє тіла комісаря Попеля, засудив оноді львівський трибунал на кару тримісячної в'язниці. На Гука зібрали ся обтяжуючі позначки доперва підчас давидівської розправи і для того тепер доперва станув перед судом.

— **Фабрика калїв.** З України доносять о страшнім відкритю, докованім на ярмарку в Торговиці. Коли жебраючи діди і баби усадовили ся на своїх місцях, одна дівчинка, калїка, удержувана дідом «на приману», пізнала в переходячій жінці тітку, котрій пірвано єї перед двома тижнями. Жебраки не хотїли віддати дитини, отже повстало збіговиско і що за тим іде арештованє дїдів. Зарядженє слїдство викрило формальну фабрику калїв: дітям винимано очі, викривлювано пальці, витягано стегна, словом, здорових роблено калїками. Слабих, що умирали підчас «операції» кидано на поталу звїрятам. Зізнання дїтвори були дуже потрясаючі.

— **З голоду.** В Чехах, в місті Карлово, найдено на дорозі без памяти лежачого молодого мужчину і переведено его до шпиталю, де показало ся, що нещасний омлів в наслідок голоду. Є то магістер фармації, що від довгого часу не мав занятя, а від трех днів не їв нічого.

— **Самоубийство.** У Відні застрілив ся в купели староста долїшно-австрійського повіта Горн, др. Ернест Зелїг. Причиною була довша нервова недуга. Зелїг належав до найспосібніших урядників, був почетним горожанином кількох громад, а цїсар німецький в часі свого побуту в Шварценав надїлив его ордером червоного орла. Між населенєм свого повіта мав покійний дуже велике довіре і любов.

— **Самоубийства.** Жовнір 30 п. п. іменем Зячковський застрілив ся у Львові вистрілом з карабіну. — В Перемишлі відобрав собі житє дня 5-го липня вистрілом з револьверу поручник Ярослав Індрак. — В Тішині застрілив ся Франц Томан, жовнір 54 п. п. — В Перемишлі дня 8-го липня отруїв ся карболовою кислотою Антін Чіхна, послугач залізничий.

— **Фальшивник векслів** Медлїнгєра зловлено минулої пятниці в Мараморош-Сигот на Угорщині. Зразу угорські часописи іменували его почтовим офіціалом зі Львова і пустили слїтєтно, будьто би він украв на львівській почті кількадесят тисяч. Однакж ся чутка показала ся зараз неправдою а виявило ся натомість, що Медлїнгєр сфальшував векслї на 58.000 злр. на шкоду одного фінансїста зі Львова. Щоби уникнути бачного ока поліції, укривав ся сей заводовий фальшивник в якійсь замкненій комірці і навіть заосмотрив ся в поживу на кілька днів. Однак один невірний приятель зрадив его в сей спосіб, що тайком забрав Медлїнгєрові всї скомпромітуючі листи і продав їх за поважну суму пошкодованому фінансїстові.

— **Самоубийство.** Дня 7. липня на полях межі Зачернем а Ясьонькою вистрілом з револьверу позбавив ся житя, а не як *дзєвники* фальшиво донесли, що умер нагло, Мечислав Семигінський, 26-літній син посла до сойму п. Володим. Семигінського. Тїло нещасного привезено до Ряшева а відтак до рідного місця, щоби похоронити его в родинній гробі. Померший був заручений з п. Дембінською з Кракова, а слобмав відбутися за місяць.

— **За моє жито.** Н. Кузьо, експрес, мешкаючий при ул. Спадистій ч. 5, взяв до себе на ніч пьяного льокая Івана Скочилися, котрий виходячи рано, подякував господареві в той спосіб за гостину, що забрав єму срібний годинник. і пропав як камінь у воді.

— **Антисемітизм в Румунії,** котра по Угорщині була краєм найбільше філосемітским, розширяє ся дуже скоро, так що нині вже яко характеристику успособленє Румунів подати можна антисемітизм і коло него ненависть до Німця. Але за Німця уважаний є в Румунії кождий чужинець і є трактований з погордою, доки не виборє собі признаня.

— **Забобони китайські.** Англійський *дзєвник*, виходячий в Китаю *Tientsin Times*, доносить, що серед ниспих верств китайського населеня панує не даюче ся нічим викоринити переконанє, що Європеї, будуючі залізницю в Небесній державі, під кождий залізничний поклад кладуть тїло дитини, а то для запевненя тревалости будови. Кружать вісти, що російський посол в Пекині зажадав від катайської цїсарєвої доставленя єму 2.000 дїтей для повишої ціли. З тих байок користають хінські розбишаки дїтей, щоби скинути з себе відвчальність на зненавиджених Європеїдів за всї діти, що їх крадуть родичам.

— **Геройська жєнщина.** З Фогаша в Семигороді доносять о такій пригоді: Перед кількома днями в громаді Ілені викликала відвага одної волоської жєнщини велике вражєнє. Скажений пес напав на єї двоє дїтей а відтак відкусив і їй самий палець. Аж тепер побачила та жінка, що пес скажений і що супротив того грозить велика небезпечність дїтям, котрих кільканайцятєро стояло і приглядало ся псови. Не надумуючись, вхопила відвжнє жінка пса за уха і держала его довгий час у воздуху, аж доки не надбїгли на єї крик люди і не убили скаженого звїря. Жінку і єї обоє дїтей відослано зараз до Пастєрівського інституту в Будапєшті.

— **Трафила коса на камінь.** Тяжко було підійти славного короля дияментового Барната (що скінчив недавно самоубийством) а однак удало ся се одному пасторови. Одного разу мільонєр дістає благальний лист від незнакомого єму пастора, в котрім тойже нарікає, що стратив цілий свій маєток на акціях банку Барната, що упали з 2¼ фунт. на 1½ і апелює до людських чувств Барната. Мільонєр власноручним листом завідомлює просячого, що вїмково єму викупить акції по первістній ціні. Одержавши лист, пастор безпроволочно телеграфує до свого меклера: «Прошу купити мені 500 акцій Барната по біжучій ціні, се є по 1½ фунт. і вимінати їх сейчас в банку «Barnabo Brothers» після курсу 2¼».

— **Свинське щастє.** Один господар в окресности Мільо купив на торзі свиню і відтак зарізав єї. В жолудку зарізаного свині найшов металевий пулярес а в нїм два банкноти по 1.000 франків. Пулярес був трохи заржавілий але банкноти переховали ся були цілком добре. Чиж се не свинське щастє!

— **Сумний випадок** переїхання лучив ся оноді у Львові на ул. Зелєній. 50-літній візник, Іван Токар, їдучи возом наладованим цєглою, станув на улиці, щоби поправити на кони роз'їздану упряж. Нога поховзнула ся і Токар упав під власний віз. Колесо воза перейшло через праву ногу мязджучи єї цілковито, так, що висїла лише на перерваних стегнах і жилах. Поготівлє ратункової стації відвезло его до шпиталю, де ногу сейчас відтїто. Стан хорого наслідком впливу крові дуже грізний.

— **Новий Сцеволя.** Петро Ачіяріто справник замаху на короля Гумберта, довідавши ся у в'язниці о арештованю анархіста Нозеллі під закидом спільництва в замаху, мав кликнути: «За невинність Нозеллі єсьм готов вложити руку мою в огонь». Скавав і учинив. Запалив книжки, які дали єму до читаня, і до половини спалив праву руку.

Іменованя перенесеня, відзначеня і конкурси.

— **Іменованя.** Міністер скарбу надав податковому поборцеві Клим. Вахнянинови *ad personam* VIII кл. ранги і іменував поборців: Мар. Ляхмана, Лакс. Білоруского, Кар. Дзюру, Вільг. Сою, Стан. Скибинського, Володисл. Навратила, Вас. Гецьова, Войт. Сасовського, Стеф. Садовського, Йос. Вєлдіча, Мар. Лучкевича і Йос. Утшика контрольорами головних урядів податкових.

— **Презенту** на парохію сьв. АА. Петра і Павла у Львові, одержав о Евг. Шухевич, дотеперішній парох в Красові.

Веснянки

пріпички, утроб'яні плями вигубляє успішно в дуже короткім часі, від давна випробований

Crème Iris

161 8-? Д-ра Whytt'a

Ціна слоїка з приписом ужитя 80 кр.

Тільки правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в антиці

Жигм. Ружера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Набути можна
в головнім складі

Винкентія Кучабинського

Львів,
улиця Коперника.

На пам'ятку 300-літнього ювілея св. Церкви рускої

вийшов

МОЛИТВЕНИКЪ

для христіанъ католикѣвъ обряда руского

під заголовком:

„СКАТІА СКАТІА“

1896.

Львівъ, Накладомъ В. Кучабинського.

Найновіший сей Молитвеник беручим его в руку представляє ся користно вже своїм вишнім видом. Формат книжки зграбний і удатний; друк чистий і гарний; папір добрий; коректа старанна; численні образки і відтиски украшають текст; надписи над сторонами улегчають перегляд книги.

Молитвеник сей, переглянений і поправлений власною рукою *Бого Еміненції Пресвященнаго Кардинала Митрополита*, содержить в собі в найпрактичніший спосіб зібрані моленя для ужитку так Церковного як і домашнього, а іменно:

1. Службу Божу або Літургію С. Іоанна Златоустаго з молитвами ієрейскими.
2. Цілу Утреню і Вечерню в незмінних їх частях.
3. Додатки змінні до сих Богослужень, як Тропари, Кондаки, Богородичні і Антіфони на всі праздники урочисті в році.
4. Обширно зложене приготівлене до Св. Сповіді і Св. Причастія разом з Псалмами покаянними.
5. Молитви обичні з частию Катехизмовою.
6. Молитви ранні і вечірні від СС. отців зложені, з церковно-славянського на руске толковані.
7. Три акафисти: Ісусу Сладчайшому, Пресв. Діви Марії і С. Николаю.
8. Параклис або Молебен до Пресв. Діви Марії.
9. П'ятьдесять різних Молитов на всяку потребу в бесіді рускій.
10. Парастас за померлих.
11. Пісні набожні і Коляди.
12. Календар церковний і Пасхалія.

Текст церковно-славянський заосмотрений численними объясненнями, при трудніших місцях подані переклади. Окремі часті Богослужень поозначовані наголовками. Книга призначена для осіб різного стану, так для мужчин як і невіст, так для молоді як і для старців; а цілю єї — помножене слави Божої, возвишене С. Церкви і людске спасене.

ЦІНА КНИЖКИ:

оправа в полотно англійске	85 зр.	оправа в шкіру з окутем і клямрою і золотими берегами	170 зр.
„ в півшкіру	1—	„ в шкіру з золотим берегом	180 зр.
„ в півшкіру з окутем і клямрою	120 „	„ в аксамит з золотими	250—350 зр.
„ в шкіру	120 „	„ в слонову кість	250—350 зр.
„ в шкіру з окутем і клямрою	140 „		

При більших затребуваннях, почавши від 10 екземплярів відступає ся 20% рабату.

Набути можна в головнім складі Винкентія Кучабинського ул. Коперника, Львів.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдєня!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

склад і рукодільня обуви мужескої, дамської і для дїтей

у Львові, пл. Бернардинська ч. 10.
(напротів ул. Пекарської)

має честь повідомити отсим Вп. Публіку, що вирабляє **ОБУВУ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайдєня, з всякого рода шкір, як: **Обуву** мужеску і дамску, також **чоботи** з холявами тревалі, надмірно, легкі і по цінах дуже приступних.

Також приймає до відновленя і направи **Кальоші** і **Плащі** кавчукові, всякі **гумові** приряди як також зельованя обуви кавчуком.

Всякі замісєві замовленя виконує в можливо як найкоротшим часі.

Дякуючи за дотеперішні ласкаві вагляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанєм **Іван Яримович.**

129 7—10

Спеціаліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

ЗМІНА ЛЬОКАЛЮ

з улиці Хорущини число 14
на улицю Чарнецкого ч. 1.

Фердинанд Відт

годинникар

у Львові, ул. Чарнецкого
число 1.

виконує всі роботи входячі в обсяг годинникарства

заразом удержує склад годинників і зєгарів з перворядних фабрик заграничних з гарантією і по **уміркованих цінах.**

Замовленя з провінції виконує як найточнійше. Направа зєгарків і зєгарів заразом антиків з **2-літню гарантією.**

132 3—10

Робітня кравецка

АНДРЕЯ КОБІЛЬНИКА

у Львові

улиця Сикстуска ч. 30.

приймає всі замовленя на мужеску одіж, також для 125 7—10

Всч. Духовенства

і виконує красно, скоро і дешево.

**Перший руский склад і робітня виробів
ножівничих власних і англійських**

під фірмою

Іван Ляврук

поручає

Бритви, ножички, сцизорики, трокарі і пуцадла для худоби, ножі і ножичі огородові, ножі столові і кухонні, і різні вироби ножівничі.

Приймає бритви до острєня і обтягання і всілякі замовленя так в місци як і з провінції виконує як найскорше і найдокладнійше.

Дякуючи за дотеперішні вагляди прошу поважаних родимців о такі і на будуче

з поважанєм

Іван Ляврук, ножівник

ул. Галицка 6. у Львові.

128 10—10

Фр. Іхньовський

(з Кракова)

у Львові, ул. Баторія ч. 6.

Поручає звісні з доброти а не уступаючі в смаку праским шинки, краєні і сїкані ковбаси, і всякі инші вироби входячі в область масарства.

Товари виробляє з сьвіжого і чистого **м'яса.**

Висилка на провінцію зі значним работом, котру виконує ся відвортно. 124 7—20

Робітня уніформів

для п. ц. к. офіцирів, урядників

і пп. студентів

а заразом всіляких убранных мужеских

Йосифа Сеґети

у Львові, при улиці Паньській ч. 22.

Всякі замовленя виконують ся по цінах умірених в як найкоротшим часі, так в місци як також на провінцію. 130 8—15

ГАЛИЦЬКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

з 30—?

4 1/2% на рік.

